

СПЕЦИАЛНОСТ „НАЦИОНАЛНА СИГУРНОСТ“
МАГИСТЪРСКА ПРОГРАМА „НАЦИОНАЛНА СИГУРНОСТ“
ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН „МАГИСТЪР“
ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ „ЕКСПЕРТ ПО СИГУРНОСТТА“
Срок на обучение: 1 година /2 семестъра/
Форма на обучение: редовна

Магистърската програма по специалността „Национална сигурност“ предвижда обучение с основна интердисциплинарна, широкопрофилна подготовка за придобиване на висше образование в областта на сигурността.

Програмата има за цел да осигури на обучаваните специализирани знания за работа в различните управленски и административни звена в сферата на националната сигурност. Това ще им даде възможност да бъдат адаптивни към променящата се среда за сигурност, както и да се включат в процеса на прилагане на нови форми на взаимодействие между държавата, бизнеса и неправителствения сектор, с цел противодействие на рисковете и заплахите за националната сигурност и гарантиране защитеност на гражданите и демократичните институции, които са органична част от общите усилия в ЕС и НАТО, водещи до реализиране на визията за единно пространство на свобода, сигурност и правосъдие.

Програмата за обучение е изградена на основание на концепцията за оптимално хармонизиране подготовката с цел получаване на базова компетентност в областта на гражданските и военните аспекти на сигурността и възможността за реализация в структурите им за управление.

Обучението по специалността ще се осъществи чрез изучаване на основополагащи и профилиращи модули, съдържащи задължителни, избираеми и факултативни дисциплини (специализирани курсове), както и чрез прилагане на нови и разнообразни учебни форми.

Завършилите магистърската програма ще познаят (придобити нови знания):

- организацията и задачите на структурите, обезпечавачи отбранителната сигурност, обществената ред, гражданската защита, разузнаването и контраразузнаването и дипломатията;
- нормативните и подзаконовите актове, регламентиращи изграждането, функционирането и управлението на националната сигурност;
- знания за информационните и комуникационните системи за осигуряване на ресурси за националната сигурност в условията на екологична целесъобразност;
- имат специализирани знания и да могат да прилагат основните процедури при управление на кризи от невоенен характер;
- могат да прилагат политики на въздействие върху подсистемите на националната сигурност и да изпълняват контролно-регулативни функции;
- основни аспекти от политиката на НАТО в областта на сигурността и влияние на геоаспектите на сигурността върху националната и регионална сигурност;
- теорията и практиката на тероризма и сигурността и влиянието на националната идентичност и етнонационални аспекти върху сигурността на обществото и държавата;
- отбранително-мобилизационната подготовка на населението;
- психологически проблеми на сигурността и психология на лидерството в екстремални ситуации;
- основни положения от националните доктрините на балканските страни;
- екологична политика, технологична сигурност при критични ситуации, ликвидиране на последствията от природни и антропогенни действия;
- същност и защита на класифицираната информация;
- мениджмънт, подготовка и участие на формирования от Българската армия в мисии;
- източниците и субектите на конфликти, глобалните, националните и регионалните предизвикателства към сигурността;
- управлението на човешки, финансови, материални и информационни ресурси.

Завършилите магистърската програма ще са развили умения:

- да прогнозираят и анализират условията за възникване на кризи и конфликти;
- да оценяват творчески, критично, обективно и достоверно потенциалните рискове и заплахи;

- да познават и прилагат правната и нормативна уредба в областта на националната и регионалната сигурност;
- да умеят обективно да анализират социалните, икономическите и политическите процеси в обществото и тяхното влияние за сигурността;
- да владеят нормите на културата на поведение и протокол;
- да прилагат психологичните прийоми на лидерството в екстремални ситуации;
- да управляват умело материални и човешки ресурси;
- успешно да работят в екип и в нееднородна среда, включваща както граждански, така и военни организации;
- да ползват съвременните информационни технологии и да ги прилагат в дейността си;
- да се самоусъвършенстват и развиват своя характер и умения през целия си живот.

Реализация на завършилите магистърска програма „Национална сигурност“:

След завършване на курса на обучението може да се заемат длъжности в различни сфери на общественения живот:

- в системата за сигурност в държавната администрация и местната власт;
- в структурите на сигурността в други учреждения;
- да участват в научни изследвания и проекти, свързани със сигурността на държавната и местната власт;
- да извършват консултантска и експертна дейност по сигурността на държавните институции и неправителствени организации;
- да заемат други длъжности, съответстващи на тяхната квалификация;
- да работят в областта на образованието и други сфери на социално-политическия живот.

Обучението завършва със **защита на дипломна работа или държавен изпит.**

В резултат на обучението си те придобиват: висше образование по специалността „Национална сигурност“, образователно-квалификационна степен „магистър“, магистърска програма „Национална сигурност“, от професионално направление 9.1 Национална сигурност в областта на висшето образование „Сигурност и отбрана“. Обучението за придобиване на образователно-квалификационна степен "магистър", с професионална квалификация "Експерт по сигурността" е за студенти, притежаващи образователно-квалификационна степен „бакалавър“ в същото професионално направление 9.1 Национална сигурност.

СТРУКТУРА НА УЧЕБЕН ПЛАН

/използвано е ECTS - ръководството на Европейската комисия/

Професионално направление: 9.1 Национална сигурност

Специалност: „Национална сигурност“

Магистърска програма „Национална сигурност“

Образователно-квалификационна степен „Магистър“

Професионална квалификация: „Експерт по сигурността“

Срок на обучение: 1 година /два семестъра/

Форма на обучение: Редовна

код: 04.58_1.14.20

Първа година			
<u>Първи семестър</u>	ECTS кредити	<u>Втори семестър</u>	ECTS кредити
1. Стратегически мениджънт на сигурността и отбраната	5.0	1. Антитерористична дейност в публичния и частния сектор	3.0
2. Система за кооперативно сътрудничество	4.0	2. Сигурност и права на човека	3.0
3. Изграждане и управление на системата за национална сигурност	5.0	3. Шенгенска система за сигурност	3.0
4. Геополитика и сигурност в Югоизточна Европа	4.0	4. Управление на човешките ресурси в националната сигурност	3.0
5. Динамика на европейските политики за сигурност и отбрана	4.0		
6. Миграционен контрол	4.0		
Избиреми дисциплини (студентите избират една дисциплина)		Избиреми дисциплини (студентите избират една дисциплина)	
1. Ограничаване на правата на гражданите при извънредно положение	4.0	1. Разузнаване и матрични решения за националната сигурност	3.0
2. Гражданско и военно сътрудничество	4.0	2. Сигурност на информацията	3.0
3. Национална и международна сигурност	4.0	3. Корпоративна сигурност	3.0
4. Водене на преговори в сферата на сигурността	4.0	4. Секретология	3.0
5. Кризисен мениджмънт	4.0		
	Общо 30		Общо 30
		Дипломиране: Защита на дипломна работа или държавен изпит	15.0

ОБЩО ЗА 1 УЧЕБНА ГОДИНА: 60 КРЕДИТА

Задължителни дисциплини

Стратегически мениджмънт на сигурността и отбраната

ECTS кредити: 5

Седмичен хорариум: 4л+1су+0лу+0пу+р

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Семестър: първи

Методическо ръководство:

Катедра «Национална сигурност и публична администрация»,

Правно-исторически факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Гергана Кресналийска, Катедра «Национална сигурност и публична администрация»,

тел: 073/ 88 66 21, E-mail: kresnaliyska@law.swu.bg

Анотация:

Учебната дисциплина изучава основни въпроси на стратегическия мениджмънт на сигурността и отбраната. Основна цел на дисциплината е да формира знания за механизма на стратегическия мениджмънт на сигурността и отбраната. Разглеждат се и базови въпроси на мениджмънта на сигурността и отбраната. Очертава се институционалната структура на националния сектор за сигурност и отбрана. Акцентира се на спецификата на стратегическото планиране, разработването и изпълнението на стратегии в сектора за сигурност и отбрана. Очертават се основни предизвикателства пред стратегическия мениджмънт в сектора за сигурност и отбрана.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност и характерни особености на сигурността; Национална сигурност и отбрана; Национални ценности, интереси и цели на сигурността; Институционална структура на сектора за сигурност и отбрана; Мениджмънт на сигурността и отбраната; Политика за сигурност и отбрана; Структура и цели на системата за управление на сигурността и отбраната; Характеристика и особености на системата за управление в сигурността и отбраната; Управленски цикъл в сигурността и отбраната; Стратегия и стратегически процес на управление в сектора за сигурност и отбрана; Видове стратегии в сектора за сигурност и отбрана; Стратегическо мислене и стратегическо ръководство в сектора за сигурност и отбрана; Условия, изисквания и правила за успешно разработване и прилагане на стратегии в сектора за сигурност и отбрана; Цикъл и специфика на стратегическото планиране в сектора за сигурност и отбрана; Организация и технология за стратегическо планиране и разработване на стратегия за сигурност и отбрана; Състояние на стратегическия процес в националния сектор за сигурност и отбрана; Стратегически направления на общата външна политика и политика за сигурност на Европейския съюз; Предизвикателства пред стратегическия мениджмънт в сектора за сигурност и отбрана.

Технология на обучението и оценяването:

Лекции и семинарни упражнения.

Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин, като се използва и мултимедия.

Семинарните упражнения включват разискване, дискутиране, обсъждане на проблемни ситуации, решаване и обсъждане на казуси, решаване на контролни задания, самостоятелна и колективна работа по учебния материал.

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба № 21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

Система за кооперативно сътрудничество

ECTS кредити: 4

Седмичен хорариум: 3л+1су+0лу+0пу+р

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Семестър: първи

Методическо ръководство:

Катедра «Национална сигурност и публична администрация»,

Правно-исторически факултет

Лектори:

Проф. д-р Владко Иванов, Катедра «Национална сигурност и публична администрация»,

тел: 073/ 88 66 21, E-mail: vlad_ivanov@law.swu.bg

Анотация:

Учебната дисциплина е създадена по проект на ЕС, изцяло е онагледена и предназначена за обучаеми, притежаващи амбицията да бъдат лидери в сферата за сигурност през XXI век. Новата епоха ще дойде с неочаквани обрати, породени от демографски взривове и катастрофи, нови възходящи религии и нови

световни съюзи. На мениджърите ще се наложи да управляват многонационални мрежи с които ще се произвежда новият живот. Какво трябва да знаят те за субективните фактори и неумолимите обстоятелства – това може да се постигне в дискусиа на много умове и ще започне с образованието. Интегративното познание за кооперативното управление ще бъде един от фундаментите на сигурността за ЕС. Основни цели на обучението: Създаване на иновативни модели за лидерско поведение на периферията на ЕС, базирани на уникалните качества на отделната личност, законите на социума и конвергирането на хора с различни идейни, расови, възрастови, полови и културни особености; Да се направи критичен преглед на теориите за човека, личността, обществения ред и граничния контрол; Да се формира централна идея за бъдещите стратегии и социални ценности в условията на многоликите Балкани и интензивни миграционни потоци; Да се предложат модели за активно участие на младите българи в институциите, създаващи сигурност и обществен ред.

Съдържание на учебната дисциплина:

Европейски съюз – основни теоретични визии, правни актове, институции и стратегии за обществен ред и кризисен мениджмънт; Стратегия, цели, задачи и категории на кооперативното управление в преходна цивилизационна среда; Обществени отношения, национални приоритети и политическа йерархия в мултиетническа среда; Ценностни системи в мултиетническа среда и възгледи за обществен ред; Ресурси на личността и организацията за управление на близката и далечната среда. Социални конфликти, роли и фази в управлението на обществения ред; Определение, цели и елементи на кооперативното управление; Авторитет, доверие, информация и комуникация в управлението на обществения ред; Прозрачност в управлението. Оценка на ефективността и постиженията. Участие и представителство в организацията; Делегиране на правомощия и отговорности на сътрудниците. Контрол на процесите и целите в ООР; Авторитет, доверие, информация и комуникация в управлението на обществения ред; Прозрачност в управлението. Оценка на ефективността и постиженията. Участие и представителство в организацията; Формиране на екип и работа в екип. Роля на лидера и ръководителя; Стил и методи на ръководство. Провеждане на съвещания. Управление на времето; Управление на потребностно-мотивационните процеси в организацията. Съревнование. Материално и духовно стимулиране; Управление на конфликтите в организацията и ООР; Ролеви игри. Анализ и управление на ролите; Изводи и насоки за индивидуалния стил и методите на управление в преходна мултиетническа среда.

Технология на обучението и оценяването:

Лекции и семинарни упражнения.

Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин, като се използва и мултимедия.

Семинарните упражнения включват разискване, дискутиране, обсъждане на проблемни ситуации, решаване и обсъждане на казуси, решаване на контролни задания, самостоятелна и колективна работа по учебния материал.

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба № 21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

Изграждане и управление на системата за национална сигурност

ECTS кредити: 5

Седмичен хорариум: 3л+1су+0лу+0пу+р

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Семестър: първи

Методическо ръководство:

Катедра «Национална сигурност и публична администрация»,

Правно-исторически факултет

Лектори:

Доц. д-р Тотко Симеонов, Катедра «Национална сигурност и публична администрация»,

тел: 073/ 88 66 21

Анотация:

Дисциплината „Изграждане и управление на системата за национална сигурност” осигурява знания от теорията на геополитиката и геостратегията и най-добрите практики на стратегическото управление на системата за национална сигурност на Република България.

Обучението се основава на концепции, модели, принципи и подходи, използвани в държавите от НАТО, Европейския съюз и от други развити страни. Основен фокус на обучението е практическото приложение на теоретическите концепции - национални и международни, които са най-добре приложими за Република България.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност, цел и задачи на системата за национална сигурност; Геостратегически фактори, влияещи на системата за национална сигурност на Р България; Формиране на държавна политика за национална сигурност; Основни структуроопределящи фактори на системата за национална сигурност; Подходи за

изграждане системата за национална сигурност; Инструментарии за управление и функциониране на системата за национална сигурност; Принципи на политиката за национална сигурност. Формулиране на националните интереси; Служби и структури за сигурност; Компетентности по управлението на системата за национална сигурност; Основи на отбранителната политика на Р България; Контрол на системата за сигурност.

Технология на обучението и оценяването:

Лекции и семинарни упражнения.

Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин, като се използва и мултимедия.

Семинарните упражнения включват разискване, дискутиране, обсъждане на проблемни ситуации, решаване и обсъждане на казуси, решаване на контролни задания, самостоятелна и колективна работа по учебния материал.

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба № 21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

Динамика на европейските политики за сигурност и отбрана

ECTS кредити: 4

Седмичен хорариум: 3л+1су+0лу+0пу+р

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Семестър: първи

Методическо ръководство:

Катедра «Национална сигурност и публична администрация»,
Правно-исторически факултет

Лектори:

Проф. д-р Христо Георгиев, Катедра «Национална сигурност и публична администрация»,
тел: 073/ 88 66 21

Анотация:

Учебната дисциплина “Динамика на европейските политики за сигурност и отбрана“ се предлага за изучаване в магистърска програма "Национална сигурност". Тази дисциплина разглежда създаването и функционирането на политиките в сигурността и отбраната на европейския континент, като резултат от функционирането на европейските организации в сферата на глобалната и регионалната сигурност. Основните теми в лекционния курс се съчетават с активни форми на преподаване като дискусии, разглеждане на конкретни казуси и др. Особено място се отделя на старите и нови политики в сигурността и отбраната на ЕС /обща външна политика и политика на сигурност, сътрудничество в правосъдието и вътрешните работи, енергийна политика, климатична политика, политика на екологична сигурност/.

Съдържание на учебната дисциплина:

Организация на международната сигурност: международни отношения, международна сигурност, участници в международното общуване; Възникване, развитие и същност на международните организации; Модели, политики и институции на сигурност в Европа по време на „студената война“; Разпадане на системите на сигурност на „студената война“. Нови и стари организации и политики в сигурността и отбраната; НАТО - създаване и развитие. Правни и институционални основи на функциониране на организацията; Разширенията на НАТО след 1989 г.; Институционалните реформи на Алианса след края на „студената война“; Финансиране на НАТО: видове бюджети. Съвременно състояние на военните и граждански разходи на НАТО; НАТО и конфликтите след края на „студената война“; ЕС - основни органи, институции и политики; Исторически етапи в развитието на ЕС; Интеграционни политики на ЕС в сигурността; Функциониране на ЕС: взаимодействие на институциите, правни актове, финансиране на ЕС; Общата външна политика и политика на сигурност на ЕС. Европейската служба за външни действия - създаване, структура, правомощия, дейност; Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа - широката рамка на европейската сигурност /ОССЕ/.

Технология на обучението и оценяването:

Лекции и семинарни упражнения.

Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин, като се използва и мултимедия.

Семинарните упражнения включват разискване, дискутиране, обсъждане на проблемни ситуации, решаване и обсъждане на казуси, решаване на контролни задания, самостоятелна и колективна работа по учебния материал.

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба № 21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

Миграционен контрол

ECTS кредити: 4

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Семестър: първи

Методическо ръководство:

Катедра «Национална сигурност и публична администрация»,

Правно-исторически факултет

Лектори:

Проф. д.н. Любомир Тимчев, Катедра «Национална сигурност и публична администрация»,

тел: 073/ 88 66 21, E-mail: l_tim4ev@law.swu.bg

Анотация:

Учебната дисциплина “Миграционен контрол”, е дял от дисциплината “Опазване на обществения ред”. Обект на учебната дисциплина е контролът, осъществяван от полицейските органи, на документите за самоличност и миграцията на селението в Република България. Предмет на учебната дисциплина, са правните и организационни проблеми, свързани с документите за самоличност и контрола, осъществяван от полицейските органи на миграцията на населението, в Република България и изграждането на организационен модел за контрол на български граждани и чужденци. Предмет на учебната дисциплина са и международноправните нормативни актове, във връзка с приемането на страната в шенгенското безвизово пространство. В процеса на обучението, се изучават общите и специални международноправни и вътрешноправни нормативни актове, регламентиращи дейността по издаването на български документи за самоличност и миграцията на населението в страната. Изучават се още задачите и структурата на компетентните по контрола на миграцията органи, както и цялостния режим за влизане и напускане страната на граждани на Р България и чужденци.

Съдържание на учебната дисциплина:

Предмет, система и източници на учебната дисциплина “Миграционен контрол”; Теоретични и правни аспекти на контрола на миграцията в Република България; Задачи и структура на полицейските органи, осъществяващи контрол на миграцията в Република България; Издаване на документи за самоличност и осъществяване на административен контрол на гражданите на Република България. Условия и ред за издаване, подмяна, съхранение и временно отнемане на личната карта; Задгранични пътувания на гражданите на Република България; Контрол осъществяван от полицейските органи на чужденците в Република България. Условия и ред за влизане на чужденци в Република България; Пребиваване на чужденци в Република България; Условия и ред за напускане на Република България от чужденци. Мерки за административна принуда прилагани спрямо чужденци; Основни аспекти при предоставянето статут на бежанец и право на убежище в Република България; Координация и взаимодействие в дейността на полицейските органи по контрола на миграцията на населението в Република България.

Технология на обучението и оценяването:

Лекции и семинарни упражнения.

Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин, като се използва и мултимедия.

Семинарните упражнения включват разискване, дискутиране, обсъждане на проблемни ситуации, решаване и обсъждане на казуси, решаване на контролни задания, самостоятелна и колективна работа по учебния материал.

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба № 21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

Антитерористична дейност в публичния и частния сектор

ECTS кредити: 3

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Семестър: втори

Методическо ръководство:

Катедра «Национална сигурност и публична администрация»,

Правно-исторически факултет

Лектори:

Доц. д-р Петър Маринов, Катедра «Национална сигурност и публична администрация»,

тел: 073/ 88 66 21

Анотация:

Основната цел на обучението по дисциплината е в студентите да се формират знания относно теоретичните основи на тероризма и видовете терористични идеологии. Разглеждат се проявите на тероризъм по регионален принцип. Изучават се съвременните форми на тероризъм като се прави

Седмичен хорариум: 3л+1су+0лу+0пу+р

Вид на изпита: писмен

Седмичен хорариум: 3л+0су+0лу+0пу+р

Вид на изпита: писмен

класификация на съвременните заплахи и се разглеждат същността и специфичните особености на мрежовите заплахи и войни. Изучават се проблемите на влиянието на съвременния тероризъм върху националната сигурност. Разглежда се спецификата на тероризма в съответствие на регионите, в които се проявява. Предмет на обучение са следните основни проблеми: Същност на тероризма и основни теоретични понятия необходими за неговото изучаване и анализ; Разпространение на тероризма и специфика на проявите му в различните региони на света. Глобални и регионални особености; Съвременни аспекти и подходи за изследване и анализ на тероризма. Учебната програма е съобразена с аналогични курсове във водещи учебни заведения в Западна Европа и САЩ.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност на понятието Тероризъм; Възниква и развитие на тероризма в исторически план; Основни видове тероризъм. Класификация.Общи характеристики; Религиозно мотивиран тероризъм; Тероризмът и глобалната информационна среда; Класификация на терористичните организации; Задачи ,форми на действие на терористичните организации; Особенности в подготовката и осъществяването на терористични операции и актове; Проблема за скритото присъствие; Тероризмът в Латинска Америка; Тероризмът в Африка; Тероризмът в Малайзия, Филипините и Шриланка; Русия и опита и в борбата с тероризма; САЩ след 11 септември 2001 г.; България и съвременния тероризъм; Тероризмът в близкия изток; Асиметричност и контраасиметричност; Мрежова центричност – същност, основни понятия.

Технология на обучението и оценяването:

Лекции.

Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин, като се използва и мултимедия.

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба № 21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

Сигурност и права на човека

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 3л+0су+0лу+0пу+р

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Семестър: втори

Методическо ръководство:

Катедра «Национална сигурност и публична администрация»,
Правно-исторически факултет

Лектори:

Проф. д-р Добринка Чанкова, Катедра «Публичноправни науки»,
тел: 073/ 83 32 08, E-mail: chankova@law.swu.bg

Анотация:

Процесите на обновяване на законодателството и развитие на административната и юридическата практика у нас, приемането на България за член на Съвета на Европа, Европейския съюз, НАТО и ратифицирането на редица международни договори по правата на човека обуславят потребността от изучаване на проблематиката по защита правата на човека и сигурността.

Учебната дисциплина разглежда основни въпроси на ученията за правата на човека, системата на фундаменталните права и свободи, както и способите и механизмите за тяхната защита. Правата на човека са разгледани като предмет на вътрешното и на международното право.

Специален акцент е поставен върху връзката на правата на човека и сигурността. Те се разглеждат в единство, като взаимнообусловени и допълващи се категории.

Съдържание на учебната дисциплина:

I Модул - Общи въпроси на правата на човека и сигурността

Цели: осмисляне на идеята за правата на човека, нейните исторически аргументи и основни теории

Очаквани резултати: разбиране на смисъла и значението на концепцията за правата на човека

II Модул - Инструменти и механизми за защита на правата на човека

Цели: запознаване с инструментите и механизмите за защита правата на човека

Очаквани резултати: придобиване на знания за практическа реализация и защита на правата на човека

III Модул - Специфични въпроси на правата на човека и сигурността

Цели: запознаване в дълбочина с отделни въпроси и с новите измерения на правата на човека в контекст на общата и индивидуалната сигурност

Очаквани резултати: формиране на активна гражданска и професионална позиция за защита правата на човека

Технология на обучението и оценяването:

Основната форма на обучение е лекционна. За онагледяване се използват мултимедийни средства и видеофилми. За самостоятелна работа се възлага обзор на литературни източници, изготвяне на резюмета на статии, подготовка на есета.

Изпитът се провежда в писмена форма. Критериите за оценяване се обявяват предварително от преподавателя, взема се предвид работата по време на семестъра.

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба № 21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

Шенгенска система за сигурност

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 3л+0су+0лу+0пу+р

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Семестър: втори

Методическо ръководство:

Катедра «Национална сигурност и публична администрация»,
Правно-исторически факултет

Лектори:

Проф. д-р Владко Иванов, Катедра «Национална сигурност и публична администрация»,
тел: 073/ 88 66 21; E-mail: vlad_ivanov@law.swu.bg

Анотация:

Учебната дисциплина «Шенгенска система за сигурност» е създадена по европейски проект във връзка с кандидатстването на Р България в ЕС и Шенген. Тя е изцяло осигурена и онагледена с професионални пособия, филми и презентации. Съдържа най-новите идеи за контрол на външните граници през XXI век съобразно стандартите на съюзите в които членува България. Основни цели на обучението: Създаване на иновативни модели за мислене и лидерско поведение, базирани на стандартите на ЕС и Шенген в сферата за сигурност; Получаване на представа за контрола на миграционните потоци и граничните проверки на хора от различни държави, с различни идейни, расови, възрастови, полови и културни особености; Да се направи критичен преглед на теориите за национална сигурност, личността безопасност и обществения ред; Да се формира централна идея за поведението на България в условията на многоликите Балкани и интензивни миграционни потоци; Да се предложат модели за активно участие на младите българи в институциите, създаващи сигурност и обществен ред.

Съдържание на учебната дисциплина:

Европейски съюз – основни правни актове, институции и стратегии за сигурност; Система и елементи на ЕС и Шенген; Развитие на идеите за сигурност на ЕС; Определение, обхват и исторически път на системата за ШС; Държави членуващи в ЕС и техните национални идеи за сигурност; Държави членуващи в Шенген и техните идеи за сигурност; Основно съдържание на Конвенцията за прилагане на ШС; Основно съдържание на Конвенцията Регламент 2016/399; Външни и вътрешни граници на Р България – схема и характеристики; Предизвикателства за външните граници на ЕС и Шенген; Интегриран модел за сигурност на външните граници на ЕС; Компенсиращи мерки от компетенциите на ССООР; Организационна структура на ГДГП; Задачи на ГДГП по ЗМВР; Задачи на ГДГП по ПУД-МВР; Актуални проблеми и перспективи на ЕС и Шенген.

Технология на обучението и оценяването:

Лекции.

Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин, като се използва и мултимедия.

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба № 21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

Управление на човешките ресурси в националната сигурност

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 3л+0су+0лу+0пу+р

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Семестър: втори

Методическо ръководство:

Катедра «Национална сигурност и публична администрация»,
Правно-исторически факултет

Лектори:

Проф. д.н. Стойко Стойков, Катедра «Национална сигурност и публична администрация»,
тел: 073/ 88 66 21; E-mail: stojkods@law.swu.bg

Анотация:

Основната цел на обучението по дисциплината е в студентите да се формира нагласа за ключовата роля на човешките ресурси в организацията да усвоят основните принципи, подходи, системи

и технологии за управлението; да формират и развият за планиране, оценяване, мотивиране, стимулиране и развитие на човешките ресурси.

Предмет на обучение са следните основни проблеми:

- Формиране и развитие на теорията и практиката за управление на човешките ресурси. Основни школи и подходи; управлението на човешките ресурси и организационната култура. Политика и стратегия. Планиране на потребностите на човешките ресурси, методи, средства и технологии.
- Принципи, системи и технологии за подбор, селекция и атестиране. Управление на кариерата. Мотивационни модели и мотивационни стратегии за подобряване изпълнението и продуктивността. Стратегии и техники за стимулиране. Управление на възнаграждението. Работни взаимоотношения. Индустриални отношения и колективно трудово договаряне. Информационни системи за управление на човешките ресурси.

Учебната програма е съобразена с аналогични курсове във водещи учебни заведения в Западна Европа и САЩ.

Съдържание на учебната дисциплина:

Модул първи – Теория и практика за управлението на човешките ресурси

Цели: да се запознаят студентите с предмета и съдържанието на УЧР и основните теоретични постановки по дисциплината.

Очаквани резултати: да се възприеме УЧР като важна управленска дисциплина, с нарастващо значение за организациите.

Модул 2 – Основни елементи на УЧР

Цели: да се запознаят студентите с основните елементи на системата за УЧР, както и със специфичните проблеми и характеристики при използването им.

Очаквани резултати: да се познават в детайли основните елементи на УЧР и техните специфични характеристики.

Модул 3 – Организация на дейността по УЧР

Цели: Да се запознаят студентите с организацията на дейността по УЧР.

Очаквани резултати: Студентите да познават в детайли същността на работата и организацията на дейността по УЧР.

Технология на обучението и оценяването:

Лекции.

Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин, като се използва и мултимедия.

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба № 21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

Избираеми дисциплини

Ограничаване правата на гражданите при извънредно положение

ECTS кредити: 4

Седмичен хорариум: 2л+0су+0лу+0пу+р

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Семестър: първи

Методическо ръководство:

Катедра «Национална сигурност и публична администрация»,
Правно-исторически факултет

Лектори:

Доц. д-р Манол Станин, Катедра «Публичноправни науки»,

тел: 073/ 88 66 21; E-mail: stanin@law.swu.bg

Анотация:

Ограничаването на гражданите права е проблем, който стои не само пред съвременните национални правни системи, но и пред международното право. Общоприето е схващането, че в съвременната правова държава институционализирането и всеобхватността на реалната защита на правата представлява своеобразен критерий за правовост и демокрация. Основните субективни права произтичат от биосоциалната същност на човека и в този смисъл не се създават от държавата. Тази тяхна особеност определя и невъзможността на държавните органи да ги отменят и променят. Освен това, всяка държава, страна по международните актове по правата на човека, поема и ангажимента да гарантира основните субективни права в пълен обем. При тази констатация очевидни и значими са многото въпроси за

възможните начини за изпълнение на това задължение. Един от тях е ограничаването на права. Това е важен и актуален от теоретична и практическа гледна точка проблем.

Съдържание на учебната дисциплина:

Курсът по учебната дисциплина включва следните модули:

Модул 1. Понятие за ограничаване на права на гражданите;

Модул 2. Правни изисквания при ограничаването на права на гражданите;

Модул 3. Ограничителни основания.

Технология на обучението и оценяването:

Лекции.

Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин, като се използва и мултимедия.

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба № 21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

Разузнаване и матрични решения за националната сигурност

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 2л+0су+0лу+0пу+р

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Семестър: втори

Методическо ръководство:

Катедра «Национална сигурност и публична администрация»,

Правно-исторически факултет

Лектори:

Проф. д.н ген. майор Валери Лазаров, Катедра «Национална сигурност и публична администрация»,
тел: 073/ 88 66 21, E-mail: valeri_lazarov@law.swu.bg

Анотация:

Дисциплината „Разузнаване и матрични решения за националната сигурност” осигурява знания от теорията на разузнавателната дейност. Обучението се основава на теория, концепции, модели, принципи и подходи, използвани в държавите от НАТО, Европейския съюз и от други развити страни. Практическото приложение на теоретическите концепции според реалностите - национални и международни, за Република България е основен фокус на обучението.

Съдържание на учебната дисциплина:

Дисциплината включва следните съдържателни модули:

Модул I. Разузнаване в сектора за сигурност

Модул II. Матрични решения за националната сигурност

Технология на обучението и оценяването:

Лекции.

Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин, като се използва и мултимедия.

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба № 21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

Корпоративна сигурност

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 2л+0су+0лу+0пу+р

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Семестър: втори

Методическо ръководство:

Катедра «Национална сигурност и публична администрация»,

Правно-исторически факултет

Лектори:

Проф. д-р Владко Иванов, Катедра «Национална сигурност и публична администрация»,
тел: 073/ 88 66 21, E-mail: vlad_ivanov@law.swu.bg

Анотация:

Учебната дисциплина „Корпоративна сигурност” предлага теоретична и практическа подготовка на магистрите относно съвременните аспекти по изграждането, функционирането, задачите и дейностите на системите и организационните звена за корпоративна сигурност. Тя дава широк кръгзор за професионална реализация по време на обучението и след дипломирането. Целта на курса е да формира в обучаемите знания, умения и компетенции в сферата на корпоративната (фирмената) сигурност, да интегрира познанието с другите дисциплини от учебния план и да даде възможности за по-голяма професионална реарализация.

Съдържание на учебната дисциплина:

Увод в проблематиката на КС. Цели, задачи и перспективи на КС; Корпорация – определение, система и елементи; Система и елементи на КС; Външна и вътрешна среда на корпорацията. Анализ на риска; Заплахи и рискове за корпоративната сигурност; Форми на организираната престъпност в икономиката; Физическа сигурност. Планиране на ФС; Икономическа защита на корпоративната сигурност; Информационна защита на корпоративната сигурност; Системи за контрол на достъп и наблюдение на обектите на КС; Статут на частния охранител. Правомощия на охранителя; Проверка на вещи и превозни средства. Реагиране на сигнали от СОТ, граждани и служители; Възникване и развитие на конкурентното разузнаване; Концептуален модел за въвеждане на разузнавателните операции в бизнес процесите; Проучване на лица и конкуренти за нуждите на сигурността на фирмата; Организационно поведение и КС.

Технология на обучението и оценяването:

Лекции.

Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин, като се използва и мултимедия.

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба № 21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.